

Подвиг на Батајници

Рода ПРОТИВ галеба

Потпоручница Сандра Радовановић заувек ће памтити 13. јун, дан када се суочила с ноћном мором свих пилота – птица је улетела у мотор њеног авиона приликом полетања, у најкритичнијој фази лета

Тог летачког дана Сандру Радовановићев, прву жену пилота млазног борбеног авиона у новијој историји српског ваздухопловства, чекао је најзанимљивији део обуке. Са још двојицом младих колега спремала се за ГРБ – гађање, ракетирање, бомбардовање по оближњем полигону *Ченџа*.

Старешине и технички састав 252. школско-тренажне авијацијске ескадриле 204. ваздухопловне бригаде имали су задатак да организују вежбу чији је циљ последња фаза борбеног оспособљавања младих потпоручника – самостално фиктивно или бојево дејство по полигону уз употребу тренажних и бојевих средства. Сандрин последњи испит зрелости за борбеног пилота ипак неће нимало бити симулиран нити фиктиван.

– Пре самосталног управљања авионом, прошла сам дуплу – лет с

инструктором, који процењује да ли да нас пусте да полетимо сами и класичну вежбу гађања ракетирања и бомбардовања – каже Сандра.

На следећем лету била је сама, у тројци *сујергалебова*, као број два у пару.

– Трећи авион полетао је неколико метара иза нас – наставља мирно да препричава, испоставиће се, најузбудљивије полетање у каријери. – А кад сте број два, константно гледате у авион који је вођа.

Три *сујергалеба* лагано су се престројила и заузела положај за полетање у правцу севера на батајничкој писти.

Сандра је по процедури, као друга у пару, била на шест метара одстојања од првог авиона, вође. Школске припреме за узлетање. А онда – драма!

– Роду нисам видела. Касније сам сазнала да је вођа у делићу секунде уочио птицу, нагло подигао нос и успео да је избегне. Она је затим ударила директно у бок мог авиона и улетела у леви уводник мотора. Мотор авиона у том тренутку драстично је изгубио снагу. Осетила сам ударац и одмах донела одлуку да прекинем полетање – каже Сандра, која је у први мах помислила да је пуцање гуме у питању, али је, како каже, неколико стотинки касније искључила ту могућност. Све се догађало муњевито.

– Одузела сам снагу до краја, затворила довод горива и кочила ножним кочицама, одржавајући правац – присећа се потпоручница драматичних тренутака.

Тада, услед наглог заустављања, гуме на точковима главних ногу стајног трапа *сујергалеба* пуцају од силе кочења. Сандра је осетила да се, упркос кочењу, авион и даље није заустављао па је активирала паркирну кочницу. Авион је успорио, а онда је, због попуцалих гума, почео да клизи као по леду. Носна нога се приликом коначног заустављања заокретала за скоро 90 степени. Авион се благо нагињао.

– Све је трајало мање од 25 секунди. Срећа је па се догодило на половини писте. Траг кочења је, како се касније испоставило, дужине један километар. Око мене су, у секундама које су следиле, били ватрогасци и дежурна депожна екипа. Тек по изласку из авиона сазнала сам да је у мотор улетела рода, а да авион, срећом, осим оштећења точкова, није претрпео озбиљнији квар – описује Сандра тренутке непосредно после драме.

За сутрадан је био планиран наставак обуке с истим елементима. Потпоручница Сандра Радовановић није имала дилему.

– Наравно да сам желела да поново летим. Сама. Те вечери рашчистила сам у својој глави – такве ствари се дешавају и боље је да не размишљам о томе шта је све могло да се догоди. Сутрадан сам поново полетела самостално, са средствима. Имала сам одличан резултат из гађања на том лету, две од четири бомбе погодиле су центар, док је трећа такође завршила у кругу мете! ■

Петар ВОЈИНОВИЋ
Снимео Игор САЛИНГЕР